

Universitatea din Oradea, Departamentul de Istorie
Academia Oamenilor de Știință din România- Secția de Științe Istorice și
Arheologie
Uniunea Regională a Românilor din Transcarpatia „Dacia” Apșa de
Jos,
Ucraina
Asociația „Morărița” - Oradea

Sesiunea Științifică
cu participare internațională
„Contribuția Maramureșului istoric la Istoria Românilor”

Program
Oradea, 25 – 27 octombrie 2013

Participă universitari și cercetători din: București, Apșa de Jos –
Ucraina, Sighetu-Marmației, Baia Mare, Satu Mare, Cluj-Napoca, Oradea

Parteneri:
Consiliul Județean Bihor
Revista „Familia Română”-Baia Mare

Contribuția Maramureșului istoric la Istoria Românilor Prezentarea științifică a Sesiunii

Din punct de vedere geografic Maramureșul istoric cuprinde un spațiu de 9176 km p, în dreapta și în stânga Tisei, fiind flancat de munții Oaș, Țibleș, Gutâi, Rodna, Obcinele Bucovinei, Carpații Păduroși.

Zonă locuită de dacii liberi, spațiu al etnogenezei românești, organizat în cnezate și voievodate românești în zorii evului mediu, Maramureșul Istoric a avut un rol important în accelerarea și împlinirea formării statului feudal Moldova, prin descălecatele voievozilor Dragoș și Bogdan, în evoluția generală a istoriei românilor din evul mediu până în zilele noastre.

Alături de populația băștinașă românească întotdeauna majoritară, stăpânirile străine care s-au abătut asupra Maramureșului, ca de altfel și a provinciilor românești din jur, au așezat aici și alte etnii: ruteni, evrei, țipțeri, slovaci, unguri, ucrainieni, ruși. Ca urmare, secolele XVIII-XX conturează o zonă multietnică și multiculturală în care elementul românesc, prin numărul și civilizația creată, a influențat decisiv viața locuitorilor în organizarea muncii și vieții zilnice, respectiv structurarea locuinței și gospodăriei, port, obiceiuri, muzică, mentalități, chiar temperament.

Cunoașterea istoriei acestui spațiu etno-geografic, special pentru români, care niciodată nu a putut face parte în totalitate din statul modern unitar român, este o necesitate a zilelor noastre. Extinderea Uniunii Europene în centrul și estul Europei pretinde un anumit tip de comportament al statelor față de minoritățile etnice, dar și a acestora față de națiunea dominantă din punct de vedere demografic și politic. Credem că formula europeană de conviețuire nu poate fi decât aceea prin care „popoarele pot și trebuie să trăiască nu numai unul lângă celălalt ci, mai ales unul cu celălalt, într-o pașnică și rodnică colaborare”.

Acesta este și scopul Sesiunii noastre științifice, în care prezentăm momente din istoria locuitorilor zonei, inclusiv a românilor din Ucraina de astăzi, prin prisma studiilor unor cercetători avizați și buni cunoscători ai trecutului Maramureșului Istoric.

Program

Joi, 24 octombrie 2013

17,00 – 18,00 – Sosirea și cazarea participanților la Hotelul Taberelor Școlare, Oradea, str. Eminescu nr.11

18,00 – 19,00 – Servirea cinei, Restaurant Tabere Școlare

Vineri, 25 octombrie

8,00 – 9,00 - Micul dejun (Restaurant Tabere Școlare)

9,30 - Deschiderea oficială a Sesiunii Științifice (Sala Consiliului de Administrație a Universității, Campus Vechi, Pavilion A, parter)

10,40 – 14,00 - Comunicări în plen (Campus Vechi, Pavilion A, parter)

14,30 – 15,30 - Prânzul (Restaurant Tabere Școlare)

16,00 – 18,30 - Sesiunea de comunicări (Campus Vechi, Pavilion A, parter)

19,00 – 20,00 - Cina (Restaurant Tabere Școlare)

Sâmbătă, 26 octombrie

8,00 – 9,00 - Micul dejun (Restaurant Tabere Școlare)

9,30 – 12,30 - Sesiunea de comunicări (Campus Vechi, Pavilion A, parter)

13,00 – 14,00 - Prânzul (Restaurant Tabere Școlare)

14,30 - Deplasarea cu autocarul la Stâna de Vale. Pe traseu se vor vizita Stațiunea Băile Felix și Colegiul Național „Samuil Vulcan” Beiuș

9,00 - Cazarea la Hotelul „Gaudeamus” al Universității din Oradea, Stâna de Vale

20,00 - Cina festivă

Duminică, 27 octombrie

9,00 - Micul dejun

9,30 - Concluziile Sesiunii științifice

10,00 – 13,00 - Vizitarea Stațiunii Stâna de Vale (Izvorul Minunilor, Vechiul Hotel, Mănăstirea)

13,00 – 14,00 - Prânzul

14,30 - 17,00 - Revenirea la Oradea

17,15 - Plecarea participanților

Sesiunea Științifică
Contribuția Maramureșului istoric la Istoria Românilor

9,30 – 10,30 - Deschiderea oficială a Sesiunii Științifice - Sala Consiliului de Administrație a Universității, Pavilion A, parter
Moderator: *prof.univ.dr.Mihai D.Drecin*
Vor lua cuvântul:
Claudiu Pop
Prefectul Județului Bihor
Cornel Popa
Președintele Consiliului Județean Bihor
Ilie Bolojan
Primarul Municipiului Oradea
prof.univ.dr.ing.Constantin Bungău
Rectorul Universității din Oradea
prof.univ.dr.ing.Sorin Curilă
Președintele Senatului Universității din Oradea
Dr.Ioan M. Botoș
Președintele Uniunii Regionale a Românilor din Transcarpatia „Dacia” – Apșa de Jos, Ucraina
Prof.univ.dr.Ioan Scutru
Academia Oamenilor de Știință din România
Tiberiu Morariu
Președintele Asociației „Morărița”, Oradea
Eleonora Moldovan
Consul General al României la Cernăuți – Republica Ucraina
lector univ.dr. Florin Sfrengu
Directorul Departamentului de Istorie

Comunicări științifice
10,40 – 14,00

Moderator: prof.univ.dr.Ioan Scurtu

1. 10,40 Dr.Alexandru Ilieș (Universitatea din Oradea), *Țara Maramureșului în geografia spațiului unitar național românesc*
2. 11,00 Dr. Teodor Ardelean (Director Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”-Baia Mare, Redactor șef al Revistei „Familia Română”- Seria: Baia Mare), *„Familia Română” – Revista Românilor de Pretutindeni (nr.3/2013)*
3. 11,20 Marius Ardeleanu (Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș, Baia Mare), *Urme ale civilizației dacice în Maramureșul Istoric*
4. 11,40 Dr.Sorin Domițian Șipoș (Universitatea din Oradea), *Români „buni”, români „răi”. Considerații asupra terminologiei din documentele medievale privind Maramureșul în secolul al XIV-lea*
5. 12,00 Dr. Mihai Dăncuș (Muzeul Maramureșului din Sighetu Marmăției), *Casele nobiliare din Maramureș și istoria lor (sec.XVI-XIX)*
6. 12,20 Ioan Popescu (Societatea Română de Radio – Studioul Teritorial Sighetu Marmăției), *Istoria evreilor sigheteni (sec.XI-1914)*
7. 12,40 Dr. Livia Ardelean (Arhivele Naționale – Serviciul Județean Cluj), *Studenti și intelectuali maramureșeni în Europa (secolele XVII – XIX)*
8. 13,00 Dr. Viorel Ciubotă, Vasile Marian Onea (Muzeul Județean Satu Mare, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare), *Sate și preoți din Maramureșul istoric la mijlocul secolului al XVIII-lea*

13,20 Discuții

14,30 – 15,30 – Masa de prânz

Comunicări științifice

Sala Consiliului de Administrație a Universității, Pavilion A, parter

Moderator: conf.univ.dr. Gabriel Moisa

1. 16,00 Dr. Gheorghe Todinca (Muzeul Maramureșului, Sighetu Marmăției) *Contribuții maramureșene la Marea Unire (1918 – 1919)*
2. 16,20 Cristina Țeneghe (Arhivele Naționale ale României, București), *Maramureșul istoric în documente diplomatice (1919-1930)*
3. 16,40 Dr. Ioan M. Botoș (Președinte al Uniunii Regionale a Românilor din Transcarpatia „Dacia” – Apșa de Jos, Ucraina), *Românii din Transcarpatia sub jurisdicția statului român*
4. 17,00 Amalia Pop (Liceul Teoretic „George Pop de Băsești” Baia Mare), *Învățământul liceal sighetean în perioada României interbelice (1919-1940)*
5. 17,20 Dr. Nicoară Mihali (Casa Corpului Didactic – Baia Mare), *Petre Gabor Timiș – un primar premiat de Regele Ferdinand (1922-1926)*
6. 17,40 Dr. Ioan Scurtu (Academia Oamenilor de Știință din România, Președinte al Secției de Științe Istorice și Arheologie), *Dispute politice privind incendiul din localitatea Borșa (Maramureș) din 4 iulie 1930*
7. 18,00 Dr. Gabriel Moisa, drd. Gheorghe Constantin Laurențiu (Universitatea din Oradea), *Din activitatea diplomatului maramureșan Mihai Marina la Consulatul României de la Oradea (1940-1944)*

18,20 Discuții

19,00 – 20,00 Cina

Sâmbătă, 26 octombrie

Moderator: prof.univ.dr.Ion Zainea

1. 9,30 Ștefan Hostiuc (Redactor – șef al Revistei „Mesager bucovinean” al Românilor de Pretutindeni – București), *Revista „Mesager bucovinean” la aniversarea a 150 de ani de la înființarea Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina – ediție jubiliară*
2. 9,50 Dr. Ilie Gherheș (Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară, Baia Mare), *Maramureșul în perioada așa-zisului regim sovieto-ucrainian a lui Odoviciuc (20 ianuarie – 9 aprilie 1945)*
3. 10,10 Dr.Ion Zainea (Universitatea din Oradea), *Epurarea administrației democratice maramureșene de către comuniști (1945-1946)*
4. 10,30 Dr.Mihai D. Drecin, drd.Delia Cora (Universitatea din Oradea), *Gavrilă Mihali-Ștrifundă, Primarul Borșei, patriot român anticomunist (1901-1961)*
5. 10,50 Tokolyi Robert (Arhivele Naționale – Serviciul Județean Maramureș), *Date cu privire la activitatea organizațiilor comuniste de femei din Maramureș (1945-1965)*
6. 11,10 Vasile Ilica (Societatea „Mihai Eminescu” – Cernăuți), *Documente oficiale în legătură cu interdicția de-a vizita plaiurile natale din nordul Bucovinei, comuna Broscăuții Noi, raionul Storojineț (2011-2016)*

12,00 Discuții

13,00 – 14,00 Prânzul

14,30 Deplasarea la Stâna de Vale. Autocarul va fi parcat în fața Hotelului Taberelor Școlare, Oradea, str. Eminescu, nr.11

Comitetul științific

1. prof.univ.dr.Ioan Scurtu (București)
2. Dr. Teodor Ardelean (Baia Mare)
3. prof.univ.dr. Dorin Domițian Șipoș (Oradea)
4. Dr. Livia Ardelean (Cluj-Napoca)
5. Dr. Gheorghe Todinca (Sighetul Marmăției)
6. Dr. Viorel Ciubotă (Satu Mare)
7. Dr. Ion M. Botoș (Apșa de Jos – Ucraina)
8. prof.univ.dr. Mihai D. Drecin (Oradea)
9. prof.univ.dr.Ion Zainea (Oradea)
- 10.conf.univ.dr.Gabriel Moisa (Oradea)
- 11.lector univ.dr. Florin Sfrengeu (Oradea)

Comitetul de organizare

prof. univ.dr.Mihai D. Drecin, Universitatea din Oradea
prof. univ.dr. ing.Mircea Gordan, Director administrativ
conf.univ.dr. Marcela Prada, Prorector
Mihaela Cioca, secretar prorector MCSRI
Florin Cristea, administrator Hotel „Gaudeamus” Stâna de Vale